
GALERIJA MODERNE I SUVREMENE UMJETNOSTI CENTRA ZA KULTURU "VELA LUKA"

RADA DRAGOJEVIĆ ČOSVIĆ □ Centar za kulturu "Vela Luka", otok Korčula

U galerijskom prostoru Centra za kulturu u Veloj Luci posljednjih su nekoliko godina postavljene izložbe brojnih uglednih domaćih i stranih umjetnika. U istom prostoru prezentirani su i drugi kulturni sadržaji važni za Velu Luku i otok Korčulu. Izložbe je posjetio velik broj domaćih i stranih posjetitelja, stvorena je stalna lokalna galerijska publika, pa je galerija u Veloj Luci po svojim programima i sadržajima postala prepoznatljiva na otoku Korčuli, u Dubrovačko-neretvanskoj županiji i izvan nje.

S vremenom se pokazala potreba da se taj prostor profilira i putem svojega naziva, čime su se uvelike izbjegli razni nesporazumi, stihijsko organiziranje sporadičnih i prigodničarskih sadržaja niže kvalitete, bez dugoročnoga pozitivnog učinka na cjelokupni razvoj kulturnog života u mjestu, a omogućen je kvalitetan i kreativan susret otočke sredine i značajnih domaćih i stranih umjetnika.

Na inicijativu voditelja Galerije Centra za kulturu Vela Luka, a uz potporu općine Vela Luka, 2008. godine usvojen je naziv *Galerija moderne i suvremene umjetnosti Centra za kulturu Vela Luka*. Temelj Galerije moderne i suvremene umjetnosti u Veloj Luci jest *Međunarodna poklon zbirka crteža, grafike i male skulpture* za koju su, na inicijativu akademskog kipara iz Vele Luke gospodina Ante Marinovića, radove donirali domaći i strani umjetnici nakon što je Vela Luka prvog dana ljeta 1978. godine pogodio plimni val i mjestu nanio golemu materijalnu štetu. Zbirka sadržava dvjestotinjak djela umjetnika koji su obilježili domaću i svjetsku umjetničku scenu (Edo Murtić, Ivan Kožarić, Branko Ružić, Ivan Picelj, Valerio Adami, Jesus Raphael Soto, Tadeusz Kantor, Errò i mnogi drugi) i jedina je zbirka, koliko mi je poznato, u Hrvatskoj koja ima djela engleskog kipara Henryja Moorea.

Zbog stalnog nedostatka izložbenog prostora u kojemu bi ta vrijedna zbirka bila stalno dostupna javnosti, ona se samo povremeno izlaže, a zadnji je put publika mogla vidjeti manji dio kolekcije u povodu Međunarodnog dana muzeja 18. svibnja 2009., u sklopu 14. muzejske edukativne akcije (*U)okvir(i)*).

Tim povodom u Galeriji moderne i suvremene umjetnosti izloženo je nekoliko skulptura iz zbirke (portret Grge Novaka autora K. A. Radovanija, skulptura *Buđenje*

Frane Kršinića, brončana skulptura *Miroslava Krleže* autorice Marije Ujević i dr.), a Galeriju su u vrijeme trajanja te edukativne akcije posjećivali đaci i učenici otočkih osnovnih i srednjih škola. Iako nije stalno dostupna javnosti, zbirka se stručno obrađuje, a potkraj 2007. godine uveden je informatički program M++ za obradu fundusa. Osim toga, zbirka je u stalnom nastajanju.

Većina umjetnika koji izlažu u Galeriji poklanjaju po jedan do dva svoja rada za zbirku. Samo ove godine zbirka je postala bogatija za tri djela. Nakon svoje izložbe *Smeće/Zlato* u velolučkoj galeriji, jedan od najznačajnijih hrvatskih umjetnika akademik Ivan Kožarić poklonio je zbirci dva rada koja su bila izložena na izložbi (objekt *Zlatna metla*, ready-made obojen zlatnom bojom, nastao 2009. i crtež *Bez naziva* iz 2008., napravljen zlatnom bojom na crnom papiru).

Nakon svjetske premijere zajedničkog projekta *Visual Collider* u rujnu 2009. u Galeriji moderne i suvremene umjetnosti u Veloj Luci, kanadsko-mađarska videoumjetnica Nina Czegledy i južnoafrički umjetnik Marcus Neuestetter poklonili su Galeriji zajednički rad, knjigu fotografija *The Visual Collider*. Izložba je organizirana u suradnji sa Sivom zonom, prostorom medijske i suvremene umjetnosti iz Korčule.

U proteklih nekoliko godina radove za Međunarodnu poklon zbirku u Veloj Luci, nakon svojih samostalnih izložbi, darovali su umjetnici Dalibor Martinis, Antun Maračić, arhitekt Tomislav Premerl, slovenski slikar Jože Ciuha, a iako nije izlagao u Veloj Luci, američki umjetnik Jeffery Laudenslager donirao je 2006. godine Galeriji metalnu kinetičku skulpturu pod nazivom *Non cyrcle, Non square*. Skulptura dominira atrijem Centra za kulturu, u sklopu kojeg djeluje Galerija moderne i suvremene umjetnosti, a djelu se osobito veseli mlađa publika.

Od 2003. godine u velolučkoj su Galeriji, osim prethodno navedenih, izlagali mnogi drugi značajni domaći i strani umjetnici: pok. Željko Jerman, Glorija Oreb, Gorki Žuvela, talijanski umjetnik Valerio Adami, Ante Marinović i mnogi drugi. Osim renomiranih domaćih i stranih autora, u Galeriji su se postavljale izložbe i lokalnih likovnih amatera, ali i izložbe raznih lokalnih udruga. Zbog nedostatka prostora za odvijanje

sl.1. Frano Kršinić, *Buđenje*, 1955.
bronce, v=44 cm

suvremenih kulturnih programa u Veloj Luci, Galerija je bila i mjesto promocije brojnih publikacija, mjesto održavanja koncerata, filmskih projekcija, večeri poezije i različitih predavanja.

U povodu obilježavanja 30. godišnjice kako je plimni val pogodio Velu Luku, 2008. godine u Centru za kulturu održan je *Međunarodni simpozij o meteotsunamijima*.

Istodobno je u Galeriji postavljena dokumentarna izložba *Plimni val u Veloj Luci 1978. godine*, za koju se građa prikupljala nekoliko mjeseci (fotografska građa, filmski zapisi, intervjui s mještanima i svjedocima plime). Ista je izložba 2009. godine, u povodu Dana planeta Zemlje, postavljena u *Galeriji 3VOLTA* u Lumbardi na Korčuli.

U povodu 60. godišnjice oslobođenja od fašizma

sl.2. Branko Ružić, *Mačka 2*, 1978.
drvo, v=17, 8 cm, d=35,2 cm

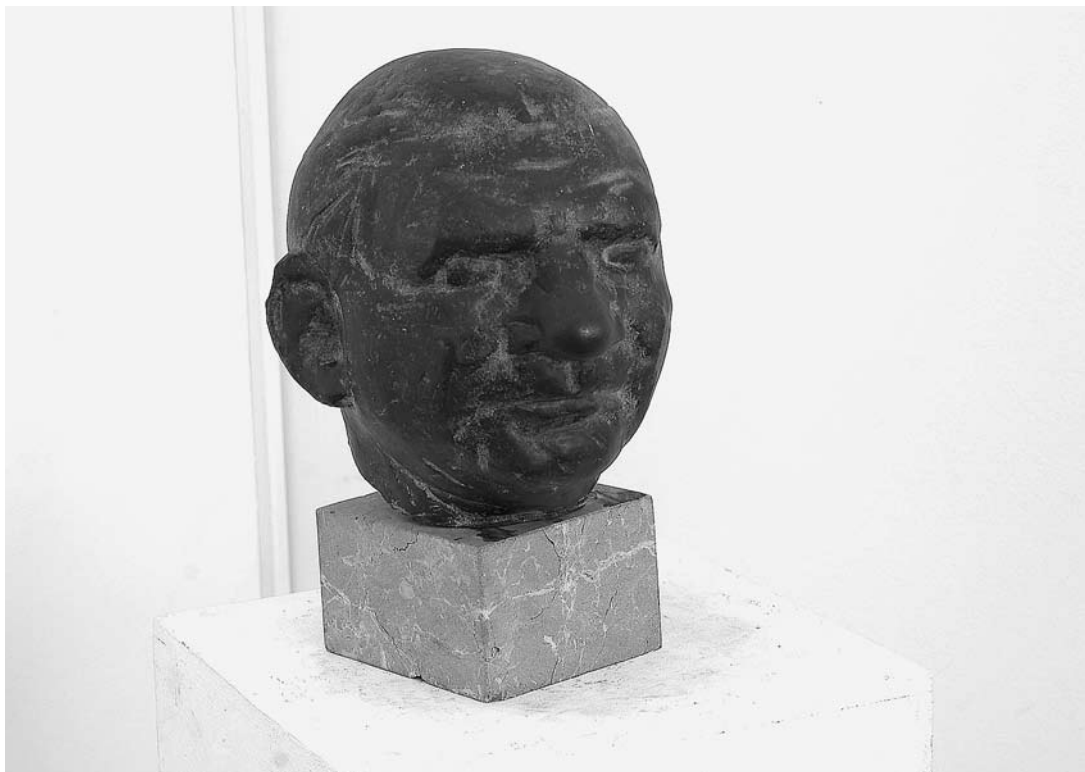
sl.3. Henry Moore
bronca, v=12 cm

u Galeriji je 2005. godine održana izložba *El Shatt – platneni grad*. Izložba je bila rezultat suradnje općine Vele Luke, Galerije, lokalnih medija i lokalnog stanovništva te plod moga višemjesečnog istraživanja na terenu i prikupljanja materijala. Dio materijala prikupljenoga za tu izložbu prikazan je na velikoj izložbi o El Shattu, otvorenoj u prosincu 2007. godine u Hrvatskome povijesnom muzeju u Zagrebu.

Nakon što je 2006. godine postavljena u Gradskome

muzeju Korčula, u svibnju 2007. godine u Galeriji u Veloj Luci postavljena je izložba *Vrtujak i toreta* autora prof. dr. Boruta Juvanca s Fakulteta za arhitekturu u Ljubljani, pod visokim pokroviteljstvom tadašnjeg veleposlanika Republike Hrvatske u Sloveniji dr.sc. Marija Nobila. Izložba je bila dio projekta *Kamen Mediterana*. O temi suhozidne arhitekture otoka Korčule prof. dr. Borut Juvanec održao je u Galeriji iscrpno predavanje za vrlo zainteresiranu domaću publiku. Nakon Vele Luke izložba je prezentirana u Veleposlanstvu Republike Hrvatske u

sl.4. Kosta Angeli Radovani
Portret Grge Novaka, 1972.
bronca, v=24 cm

sl.5. Vasko Lipovac
v=11,2 cm, š=10 cm

Ljubljani te u galeriji *Modulor* na zagrebačkoj Trešnjevci u prosincu 2007. godine. Na inicijativu Galerije Centra za kulturu Vela Luka, a uz potporu općine Vela Luka, dekan Fakulteta za arhitekturu u Ljubljani prof. dr. Peter Gabrijelčič i dr. sc. Mario Nobilo odobrili su da se materijal izložbe i sva popratna dokumentacija donira Veloj Luci kako bi se izložba trajno postavila u Centru za kulturu radi prezentacije i očuvanja suhozidne arhitekture otoka Korčule.

Taj je postav danas jedan od najatraktivnijih elemenata kulturne i turističke ponude u Veloj Luci.

Posljednje dvije godine većina izložbi u Galeriji moderne i suvremene umjetnosti u Veloj Luci popraćena je, kad god to financijske prilike dopuštaju, kvalitetnim standardiziranim dvojezičnim katalozima u boji i pozivnicama, a autori popratnih tekstova mahom su ugledni povjesničari i teoretičari umjetnosti te drugi profesionalci s područja umjetnosti poput Leonide

sl.6. Henry Moore
bronca, v=15 cm

sl.7. Ivan Kožarić
Svjetlo i sjena, 1975.
v=23 cm

sl.8. Tadeusz Kantor
Stolica, 1968.
armirani beton, mozaik, v=85 cm

sl.9. Erró
Bez naslova, 1977.
serigrafija, v=78 cm, d= 58,5 cm

Kovač, Antuna Maračića, Borisa Greinera, Branke Hlevnjak, Nikice Petraka i drugih. Galerija moderne i suvremene umjetnosti u Veloj Luci aktivni je član i suosnivač Kor::neta, nekomercijalne i neformalne mreže umjetničkih institucija otoka Korčule, čiji su ostali osnivači i članovi Galerija 3 VOLTA u Lumbardi, prostor suvremene i medijske umjetnosti (Siva zona) iz Korčule i Gradski muzej Korčula.

Unutrašnja politika mreže jest povezivanje lokalnog stanovništva putem kulturnih sadržaja i unapređenje likovne kulture otoka Korčule, a vanjski je cilj stvaranje i poticanje kulturne politike otoka prema suvremenim oblicima kreativnog izražavanja, s naglaskom na suvremenoj likovnoj umjetnosti te pozicioniranje otoka Korčule na kulturnoj mapi Hrvatske i svijeta.

Galerija moderne i suvremene umjetnosti Centra za kulturu u Veloj Luci, uzimajući u obzir dosadašnje

sl.10. Fotografija s otvorenja izložbe Smeće / Zlato Ivana Kožarića, 2009.

sl.11. Otvorenje izložbe Ivana Kožarića Smeće / Zlato.

Na fotografiji: Antun Maračić, Rada Dragojević Čosović i načelnik općine Vela Luka Boris Žuvela.

danosti, može i želi postati i ostati ogledno mjesto umjetničke prezentacije, model i parametar vrijednosti na otoku Korčuli i izvan njega.

Moram istaknuti da Vela Luka ni dosad nije bila nepoznata na području likovnosti; 1968., 1970. i 1972. godine u Veloj Luci su se održavali *Međunarodni susreti*

likovnih umjetnika, čiji se utjecaj i značaj i danas osjeća u mjestu. Jedna od tekovina Susreta jest i profiliranje značajnih umjetničkih osobnosti te neko vrijeme vrlo jak likovni amaterizam. Međutim, vrijeme je da se, poštujući sve naslijeđene danosti, na primjeru Galerije moderne i suvremene umjetnosti likovnosti i izložbene aktivnosti

sl. 12.-18. Izložba Vizualni sudar Nine Czegledy i Marcusa Neuestettera, 2009.

konceptijski čvrsto postavte, tj. da se postigne jasno profiliran, dugoročan i plodan program s tendencijom rasta, jačanja i razvoja.

Primljeno: 2. rujna 2009.

THE GALLERY OF MODERN AND CONTEMPORARY ART OF THE "VELA LUKA" CULTURE CENTRE

In the gallery space of the Culture Centre in Vela Luka in the last few years exhibitions have been put on showing the works of numerous distinguished domestic and foreign artists. In the same space, other cultural contents important for Vela Luka and the island of Korčula have been presented.

The cornerstone of the Gallery of Modern and Contemporary Art in Vela Luka is the International Donation of Collections of Drawings, Prints and Small Sculptures. Works for this were donated, at the initiative of Anto Marinović, a professional sculptor hailing from Vela Luka, by domestic and foreign artists, after Vela Luka had been hit, on the first day of summer 1978, by a tidal wave that inflicted vast material damage.

The collection contains some two hundred works of artists who set their mark on the domestic and world art scene (Edo Murtić, Ivan Kožarić, Branko Ružić, Ivan Picelj, Valerio Adami, Jesus Raphael Soto, Tadeuš Kantor, Errò and many others) and is the only collection in Croatia, as far as I know, to have a work of the English sculptor Henry Moore.

Because of the constant shortage of exhibition space capable of allowing this valuable collection to be constantly accessible to the public, the collection is only exhibited from time to time.

On the occasion of the 30th anniversary of the tidal wave hitting Vela Luka, in 2008 the Culture Centre housed an International Symposium on Meteotsunamis. At the same time, a documentary exhibition *The Tidal Wave in Vela Luka in 1978* was displayed in the Gallery, the material for which had been collected over several months (photographic records, films, interviews with local people and eyewitnesses).

The Gallery of Modern and Contemporary Art in Vela Luka is an active member and co-founder of Kor::net, a non-commercial and informal network of art institutions of the island of Korčula, the other members and founders of which are Galerija 3 VOLTA in Lumbarda, the space of contemporary and media art (Grey Zone) from Korčula and Korčula Municipal Museum.

The policy of the network, with respect to the "inside", is to link the local population via cultural contents and improvement of the visual culture of the island of Korčula; with respect to the "outside", the objective is to create and encourage the cultural policy of the island according to contemporary forms of creative expression. The emphasis is placed on contemporary visual art and on putting the island of Korčula on the cultural map of Croatia and the world.

